

mokratiet? Der står ikke noget om, hvad man skal gøre. Er der nogen, der går i gang med at udarbejde en strategi? Eller har man tænkt sig, at vi skal diskutere det i Nordisk Råd? Eller gør Ministerrådet noget som helst for at følge op på det?

Kl. 19.35

Man kunne f.eks. tage fat i den undersøgelse, der lige er gjort i Danmark om sofavælgere. Den viser, at der er nøjagtig det samme problem som sidste gang, man lavede en undersøgelse for 40 år siden: Det er primært dem med de laveste indkomster, der er sofavælgere, fordi de føler sig sat uden for demokratiet og ikke oplever, at demokratiet er til for dem. Hvis det er tilsvarende i de andre nordiske lande, var det jo oplagt at tage fat på at fjerne noget af den ulighed, som altså også fører til ulighed i demokrati.

Apropos den undersøgelse, som hr. Ole Stavad henviste til: Noget af det, som man mener er med til at gøre Norden til en vinderregion i verden, er netop vores udstrakte grad af lighed, og derfor burde vi måske gøre noget for at forbedre den lighed i stedet for det, der sker i øjeblikket, hvor man øger uligheden, i hvert fald i Danmark.

Så siger ministeren om Norden og Europa: »Betydningen af det regionale samarbejde må dog ikke overspilles. Det må heller ikke føre til, at vi medvirker til at svække sammenholdet i EU.« Jeg tror ikke, ministeren skal være så bekymret. Jeg tror, EU selv klarer at svække sit sammenhold. Det har ikke noget med det nordiske samarbejde at gøre.

Desværre synes jeg sådan set, at det regionale samarbejde i Norden er alt for svagt. Jeg tror, vi kunne gøre langt mere, og det undrer mig sådan set, at ministeren slet ikke kan pege på nogen af de områder, hvor det ville være oplagt at gøre noget mere: arbejdsmarkedsområdet, velfærdsområdet og regionale initiativer i større grad over for både de baltiske lande og Rusland, som er vores nærområder. Men som jeg også har været lidt inde på i de korte bemærkninger, bør der gøres noget for at spille en større global rolle i arbejdet på at lægge vægt på demokratiet og i diskussionen om, hvordan vi kan få nogle fredelige konfliktløsninger rundt omkring i verden.

Spørgsmålet er også: Hvad kan vi gøre fra de nordiske landes side for at fremme konfliktmægling og fremme brugen af den internationale krigsforbryderdomstol osv., i stedet for at man griber til krig rundt omkring i verden for at løse konflikter? Det kunne øge sikkerheden, også i

vore egne lande, og jeg kunne godt tænke mig at høre ministerens holdning til, om vi her i Norden i større omfang skulle se på det.

Så kan jeg altså ikke lade være med at tage fat i, at på den allerførste side i redegørelsen kommer ministeren med det citat, som vi også har hørt statsministeren bruge flere gange: »Når det blæser op til storm, kan man enten opstille læhegn eller bygge vindmøller. I Norden har vi traditionelt været gode til at bygge vindmøller.« Jeg ser bare sådan på det, at hvis man kun bygger vindmøller og ikke bygger læhegn, blæser jorden væk, og jeg synes sådan set, at det, vi har gjort i Norden, har været at gøre begge dele. Vi har både sørget for at tage vare på det, vi har, og sikre, at det ikke forsvinder, og at bygge nyt og udnytte de nye kræfter.

Med hensyn til rapporten om det arktiske miljø, hele den globale opvarmning og det, at isen smelter så hurtigt, synes jeg netop, det er vigtigt, at vi ikke kun går i gang med at bruge mere solenergi. Det synes jeg er vigtigt, men jeg synes også, vi er nødt til at se på, hvad vi skal gøre, for at alle de huse, der er bygget på is i Grønland, ikke falder i vandet, og vi omvendt ikke bliver totalt oversvømmet. Hvad gør vi for at sikre, at vi fortsat kan bo her, ud over at udnytte solen i større omfang? Det er sådan set ret vigtigt, synes jeg.

Jeg synes altså, at der mangler noget om, hvordan vi bygger videre på det, som har gjort, at vi i dag er en vinderregion. Hvordan bygger vi videre på de ting, der er sat op, og som faktisk er afgørende for, at vi klarer os så godt, altså at vi har et så godt velfærdssamfund? Hvordan udvikler vi det velfærdssamfund? Hvordan udvikler vi demokratiet? Hvordan kan vi bruge det bedre i stedet for den afvikling, som vi i hvert fald i Danmark er i gang med? Det håber jeg der kan komme noget mere konkret om fra ministerens side.

Ministeren for nordisk samarbejde (Connie Hedegaard):

Allerførst tak for de mange pæne og meget positive ord om redegørelsen. Ikke mindst synes jeg, det er positivt at fornemme, at der så bredt i det danske Folketing er en meget stor tilslutning til den reform af arbejdet i Nordisk Ministerråd, som jo har haft en meget høj prioritet under det danske formandskab.

Jeg synes, jeg hele vejen rundt kan fornemme det, som fru Marion Pedersen startede med at kalde behovet for et smallere og stærkere samar-